

الهوية الإسلامية

İslâmi Kimlik

**Bu kitapçık
Hizb-ut Tahrir / Avrupa tarafından yayınlanmıştır.
H. 1430 - M. 2009**

---

*Bu kitapçığa adı verilen ve bahsi geçen 'kimlik'; öz benlik ve öz karakter anlamına gelen bu kavram, kişinin dışı vurarak şahsiyetini oluşturduğu manevi faktörlerdir. Kullanım itibarıyla bu kavram yeni de olsa, İslam ümmetinin varlığını doğrudan ilgilendiren ve tehdit edecek şekilde büyük önem arz eden bir kavramdır. (Mütercim)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ. قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ}

“De ki: "Rabbim gerçekten beni doğru yola iletti, dimdik duran bir dine, İbrahim'in hanif (muvahhid) dinine... O, müşriklerden değildi." De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah'ındır." "O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben böyle emrolundum ve ben Müslüman olanların ilkiyim." (En'am/161-163)

İçindekiler:

Konu	Sayfa
• Giriş	5
• Kimlik kavramı	7
• Belirginlik	8
• Uyumluluk	13
• Sebatlık	16
• İzzetli olmak.....	19
• Bir cemaate/ümmete mensup olmak	22
• Arapçanın ehemmiyeti	26
• Kimliği muhafaza etmek	30
• Sonuç	32

Giriş

İnsanın kimliğini araması; kendinin, varlıktaki konumunun, onun var olmasının gayesinin, bir ümmete mensup olmanın, toplumda rolünün, gerek ferdi gerekse cemaatsel özellik itibarıyla onun diğerinden belirgin olmasının arayışını da kapsamaktadır. Bununla birlikte onun idrak edip, benimseyerek bağlanabileceği sabitelerinin (sabit olan fikir ve dava, benlik kriterleri) arayışını da kapsamı alanına almaktadır. Öyle ki bu sabiteler onun izzet ve övünme kaynağı olmalıdır. Ta ki onlarla yaşayabilsin, onların arkasında savaşılabilsin ve onların uğrunda ölebilsin.

Dolayısıyla bazı insanların zannettikleri gibi kimlik, nüfus cüzdanlarında belirtilen kişisel bilgilerin (ad-soyad, doğum, cinsiyet ve adres vs.) kaydedildiği kâğıt parçası değildir. O, hakikatte bunlardan daha derin ve daha ciddidir. Zira insan onunla var olduğu gibi onsuz da yok olmaktadır. O, kendisinin idrak ettiği gibi hem insan gerçeği hem de özel bir hadarata ve belli bir ümmete mensup olma meselesidir.

Hak şahadeti olan (لا إله إلا الله محمد رسول الله) **kelime-i tevhidi** kabul eden Müslüman onun hakkında akli kanaat getiren, kalbi de ona bağlanan ve ona göre davranışı şekillenen kimsedir. Bu Müslüman öyle bir kimliğe sahiptir ki varlıkta kök salan, aslı sabit ve dalı gökte olan, Hakk (Celle Celâluhu) tarafından hak ile sabit olan, âlemlerin Rabbinin hidayetinden beslenen, izzet ve kuvvet sahibi olandan izzetini alan, mülk sahibinin emrine uyararak kâinatta risalet davetini yapan kimliktir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ}

“Allah'a çağıran, salih amelde bulunan ve "Gerçekten ben Müslümanlardanım" diyenden daha güzel sözlü kimdir?” (Fussilet/33)

Fakat şaşırtıcı olan durum, bugün bazı Müslümanların İslam ümmetinin kimlik krizinden bahsetmeleridir! Hâlbuki Allah-u Teâlâ karanlıklardan aydınlığa kavuşturmak üzere bu ümmeti İslam diniyle üstün kılmış, onun varlığının gerçeğini ve gayesini aydınlatmış, doğru yolu göstermiş, uyguladığı takdirde dünyada da ahirette de huzur bulacağı bir Şeriat bağışlamıştır.

Bu durumun daha şaşırtıcı olanı ise; batılı ülkelerde bulunan bazı Müslümanların bu ülkelerde ikamet eden Müslümanlara, onların kimlik sorunlarını çözmek, İslam dinine mensup olma hakkının, oturma ve vatandaşlık hakkını veren batılı ülkelerle vatandaşlık görevleri arasında uyum sağlayan, bir kimlik ihdas etmek gerekçesiyle Avrupa ve Amerikan modeli bir İslam'dan bahsetmeleridir! Sanki İslam onlara göre insanın karakter yapısının/benliğini inşa etmek, onu belirlemek için yeterli değil veya kişilik meselesi uydurmayı ve çelişkileri bir araya getirmeyi kabul eden bir husustur.

Her halde bu kesim kimlik yapısının insandan ayrılmayan bir birlik, uzlaşmaya gelmeyen bir tutum, değişmeyen bir sabite, bölünmeyen bir bütün, ideoloji olan İslam'ın insanın onunla kendisini gerçekleştireceğine, ona göre kimliğini de belirleyeceğine muktedir olduğunu unuttular. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{قُلْ أَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ خَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ انْتَظِرْنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمْرًا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ}

“De ki; "Bize yararı ve zararı olmayan Allah'tan başka şeylere mi tapalım? Allah bizi hidayete erdirdikten sonra, şeytanların ayartarak yerde şaşkınca bıraktıkları, arkadaşlarının da; "Doğru yola, bize gel" diye kendisini çağırdığı kimse gibi topuklarımız üzerinde gerisin

geri mi döndürülelim?" De ki; "Hiç şüphesiz Allah'ın yolu, asıl yoldur. Ve biz alemlerin Rabbine (kendimizi) teslim etmekle emrolunduk." (Enam/71)

{الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ}

“İman edenler ve imanlarını zulüm (imana ters gelen meseleler)le karıştırmayanlar, işte güvenlik onlar içindir ve onlar hidayete ermişlerdir.” (Enam/82)

Bu onun için, özellikle hem bu kesimin hem de genellikle Müslümanların İslam'a tâbi ve mensup olmanın ne anlama geldiğini, **İslami kimliğin** de ne manaya geldiğini öyle idrak etmeleri gerekir ki, nefislerine güven ve izzet verebilsin. Eğer birileri tarafından ‘sen kimsin?’ diye sorulursa, o da güvenli ve başı dik olarak Allah-u Teâlâ'nın ona söylemesini emrettiği hususu söylemeli ve {إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ} “Gerçekten ben Müslümanlardanım.” (Fussilet/33) demelidir.

Kimlik kavramı

Kimlik kavramı çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Şöyle ki;

1. Kişinin kendisiyle uyumlu olup, başkasından farklı yapan husustur.
2. Kişiyi başkasından belirgin kılan husustur.
3. Başkasından bedensel özelliklerle belirginliği içeren kişinin mutlak gerçeğidir.
4. Belli bir cemaatin kendini belirgin kılp da gurur duyduğu müşterek hasletlerdir.
5. İster fert olsun, isterse cemaat olsun, toplulukların belirgin olduğunu ifade eden özellikler ve realitelerdir.
6. İnsanın zaman gelişiminde devam etmesi ve üzerinde bulunduğu durumda kalmasıdır.
7. Ferdin kendi varlığıyla beraberlik arz eden belirgin şahsiyetidir.
8. Bizi başkasından belirgin kılan husus nedir? Sorusunun cevabıdır.
9. Bir hususun başkasıyla uyumlu olmasıdır.
10. Bir hususun içeriğini teşhis eden ve açık varlığını ortaya koyan gerçektir. Zira o, hem kimliğin ve hem içeriğin yani zatın ta kendisi, hem de bu kimlikle beraber gerekli olan husustur. Çünkü içeriğin hasıl olduğu etkin faktörler ve özellikler olması itibarıyla onunla var olur.

Dikkat edilirse bu tanımların bir kısmı işin ferdi yönüne; içeriğe ve ferdi şahsiyetin oluşmasına dikkat etmeye veya 'ben'lik diye ifade ettikleri hususa, diğer bir kısmı da topluluk yönünü belirgin kılp bir cemaate veya 'biz'lik diye ifade ettikleri hususa, başkasıyla olan bağlı olmaya ve farklılıklara dikkat etmeye veya (karşıt) diye ifade ettikleri hususa yoğunlaşmaktadır.

Doğrusu kimlik meselesi bunların hepsini kapsar. Çünkü o hem ferdin kendinin farkına varmakla alakalı, hem onun bir cemaate mensup olmayı hissetmesiyle alakalı, hem de kendinin diğeri arasındaki farklılıkların farkına varmasıyla alakalıdır.

Buna göre kimliğin içeriğini ve onunla alakalı hususları belirlemek üzere şöyle tanımlamamız mümkündür: **'Kimlik; gerek ferdi gerekse cemaatsel olarak belirgin kılan insanın kendi içeriğinin farkına varmasıdır.'**

Yine onu oluşturan faktörlerden yola çıkarak tanımlamamız da mümkündür. Zira bu faktörler var olurlarsa kimlik de var olur, yok olurlarsa o da yok olur. Bu faktörler ise şunlardır:

- 1- **Belirginlik.**
- 2- **Uyumluluk.**
- 3- **Sebatlık.**
- 4- **İzzetli olmak.**

Belirginlik

Belirginlik; ayrıcalık anlamına gelmektedir. Bir kavim başkalaşmış ve belirgin olmuş, yani bir yöne gittikleri zaman denilmektedir. Aynı zamanda bazı eşyalarda başkasından farklı olmak ve ayrışmak anlamına da gelmektedir.

Kimliğin faktörlerinden biri olan belirginlik, insan ile alakalı olduğu için bunu inceleyip insana derin bir bakışla bakmamız gerekir. Bundan amaç ise, insanlar aralarında bulunan aynılaşma veya ayrışma, benzeşme veya farklı olma, özel veya ortak yönleri tespit edip belirlemektir.

İnsana derin bir bakış ile bakıldığında görülür ki; o hem **içgüdü** ve hem **uzvi ihtiyaçlara** sahip olan bir varlıktır ki bunları karşılamak üzere insanı bir davranış biçimi sergilemeye sevk eder. İnsan bu karşılamanın keyfiyetini seçme gücü olan bir akla sahiptir. Görülen o ki insan, insan olması vasfıyla içgüdü ve uzvi ihtiyaçlar konusunda diğer insan kardeşinden farklı değildir. Zira açıklık, susuzluk, korku, kutsama, mülk edinme arzusu, cinsel tatmin ve çocuk sahibi olmak v.b. bu içgüdü ve uzvi ihtiyaçların reaksiyonlarının bütün insanlarda bulduklarını görürüz. İster siyahı veya beyazı, ister Arabı veya Avrupalısı, isterse mü'mini veya ateisti olsun aralarında hiç bir fark yoktur.

Yine görülen o ki insanlar karşılama keyfiyetinde -yani içgüdü ve uzvi ihtiyaçları doyurmada- izlediği nizamda ve doyurma ile alakalı eşyalarda birbirinden farklılaşıyor. Mesela; mide açlığını gidermek üzere domuz eti bazılarına göre yasal iken, başkalarına göre yasal olmadığını, zina da bazılarına göre yasal iken, diğerlerine göre yasal olmadığını görürüz.

Dolayısıyla bütün insanların ortak oldukları içgüdü, uzvi ihtiyaçlar ve bunlardan kaynaklanan eğilimlerde hiç bir fark bulunmamaktadır. Ancak insanların doyumlarını tanzim eden nizamlar, doyumun olduğu eşyalar hakkında davranışlar ile ilgili mefhumlar ve bunun keyfiyeti farklılıklar arz eder. Diğer bir ifadeyle insanlar arasında müşterek olan şey onların üzerinde yaratıldıkları ve yaratılış -yani fitrat- itibarıyla olan hususlardır. Aralarında bulunan ihtilafı husus ise; fert ve cemaat olarak onları belirgin kılan, olaylara ve eşyalara görüş farklılığından dolayı neşet eden kazanımdır. Örneğin; mülk edinme ve cinsel arzu, kutsama, yeme ve içme ihtiyacı gibi hususlar insanlarda fitri olup, hepsi eşit ve birbirlerinin arasında bir ayrıcalığı da yoktur. Fakat akideler, nizamlar, ölçüler, fikirler ve kültürler insanlarda kazanılmış birer hususlardır. Gerek ferdi gerekse cemaat vasfı olarak birbirlerinin arasında ayrıcalığı vardır.

İnsanı diğer insandan belirgin kılan bir diğer husus da ırk, renk, cinsiyet, dil ve memleket/vatandır. Bu beş husus her ne kadar insanda kazanılmamış ve onun seçim dairesinde olmasa da bu hususlarda insanı diğer insandan belirgin kılan şeylerdir. Zira dil bakımından Arap Farslıdan başka, ırk bakımından da Moğol Ariden başka, renk bakımından ise siyah beyazdan başka, cinsiyet ve nevi bakımından da erkek dişiden başka, memleket/vatan bakımından da Mısırlı Fransız'dan başkadır.

İnsanlar belirginlik ve ayrıcalıklarını, yaratılışları ve fitratlarından almaya çalışmaktadırlar. İşte bundan dolayı beyazın siyaha, erkeğin dişiye, Arap'ın Arap olmayana ve Ariye üstünlük tasladığı görülmektedir. Nitekim Fransız filozof Ernest Renan bu teoriyi itiraf ederek şöyle diyor: *'Efendileri ve kahramanları doğuran tek ırk Avrupa ırkıdır. Eğer bu üstün ırkı zencilerin ve Çinlilerin çalıştıkları ahır seviyesine düşürürsen ayaklanırlar. Bu nedenle ülkemizde her ayaklanan kahramandır. Zira o kahramanlık için yaratılmıştır.'* Bunun öncesi de 'Kanunların Ruhü' isimli kitabın yazarı Montesquieu

şöyle demişti: 'MaazAllah ki simsiyah birinin vücuduna bir ruh yerleştirsin.' Bunların her ikisinden önce iblis Adem (عليه السلام) hakkında şöyle demişti:

{أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ تَرَابٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ}

"Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Araf/12)

Montesquieu fitrattan aldığı ayrıcalığı ve yaratılış özelliğini kendindeki hayır kaynağı olduğunu zannetmektedir. Ne var ki İslam geldikten sonra -ki Allah-u Teâlâ O'nun din olmasını murat etmiştir- insanlığı hem fikri hem de hadarat olarak apayrı bir seviyeye taşıyarak, yaratılış temeline dayalı veya insanın müdahil olmadığı ayrıcalık fikrini geçersiz kılmıştır. Onlarda kazanılan ayrıcalıkları ikrar etmiş, cinsiyet, renk ve ırk gibi onların seçemedikleri hususlara rağmen üstünlüğü de bütün insanlar için genel kılmıştır. Yine bütün insanlar arasında tercih meselesi, sadece onların kazandıkları ve onların seçim dairesinin dâhilinde olan hususlar arasında belirlemiştir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ}

"Andolsun, Biz Âdemoğlunu yücelttik." (Isra/70)

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ}

"Ey insanlar! Gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, haber alandır." (Hucurat/13)

{قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ}

"De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Şüphesiz, yalnız akıl sahipleri öğüt alıp düşünürler." (Zümer/9)

{وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ}

"Kör olanla (basiretle) gören bir olmaz; iman edip salih amellerde bulunanlarla kötülük yapan da. Ne az öğüt alıp-düşünüyorsunuz." (Gafir/58)

{أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءَ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ}

"Yoksa kötülöklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi (olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar." (Casiye/21)

Şüphesiz insan heva ve hevesinden uzaklaşıp objektif olarak düşündüğü zaman onun sahip olduğu ayrıcalığı kendi renginden, ırkından, cinsiyetinden, vatanından ve dilinden kaynaklanmadığını idrak edecektir. Çünkü üstünlük ve övünme kaynağı olan belirginlik/ayrıcalık insanın kendisinin elde edip, kazanarak yaptığı şeylerdir.

İnsanın kendi inisiyatifi dâhilinde cereyan ederek elde ettiği hususlar onun belli bir düşünme ve eğilim keyfiyetine sahip olmasıdır. Dolayısıyla onun eşyaları ve olayları akletmesi, onları idrak etmesi, onlar hakkında hüküm vermesi gibi hususların belli bir keyfiyete göre hâsıl olması, işte onun diğerinden belirgin kılan husus budur. Yine onun bir takım eşyalara ve olaylara eğilim göstermesi, ona meyletmesi veya ondan alıkoyması gibi hususların belli bir keyfiyete göre hâsıl olması onu diğer insandan ayıran özelliştir. Diğer bir ifadeyle belirginlik insanın zihniyetinden ve nefsiyetinden kaynaklanır. İşte bu nedenle Müslüman'ın zihniyeti ve nefsiyeti, hem kapitalist hem de komünist birinin zihniyetinden ve nefsiyetinden başkadır. Bunun için Müslüman ile kapitalistin birçok hususlarda ihtilaf ettiklerini görürüz. Zira içki örneğinde olduğu gibi onunla ilgili hüküm verme ve ona meyletme hususunda ihtilaf edip, kimi haram kılıp ondan uzak durur, kimi de yasal görüp ondan yararlanır. Yine bazı batılı ülkeler beyaz insanın beyazlığını üstün bir özellik kabul ederken Müslüman beyaz bir insanın beyazlığını üstünlük olarak görmemektedirler.

İnsan, fitrat ve yaratılıştan kaynaklanan belirgin özelliklerinden, iradesiyle ve kendi inisiyatifiyle cereyan etmeyen fiillerden soyutlanıp da dünya hayatı ile ilgili sırları öğrenerek, onu da hayat öncesi ve sonrasına bağlarsa, varlığını ve ondan gayeyi idrak ederek hayvan seviyesinden kendi davranışıyla yükselmek için sahip olduğu fikir ile yola çıktığı zaman, şüphesiz o kendi aklına kanaat veren, fitratına da uygunluk arz eden, sükûnet ve güven veren tek bir hakikate varacaktır. O da, kendisinin beyaz, siyah, sarı ve kırmızı veya Türk, Arap, Ari, olması veyahut Mısır'da, Almanya'da, Rusya'da ve Brezilya'da ikamet eden biri ile aynı olup bir yaratıcı tarafından yaratıldığını idrak edecektir. Bu yaratıcı ise Allah-u Teâlâ'dır. Onu yaratmış, yeryüzünde onu halife kılmış ve onu bir takım emir ve yasaklar ile görevlendirmiştir. Onu da dış görünümü ile değil, imanı ve amelinden dolayı hesaba çekecektir. Ebu Hureyre'den rivayetle Rasulullah (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ)

“Allah sizin şeklinize ve malınıza bakmaz, O ancak kalbinize ve amellerinize bakar.”
(Müslim)

Bir başka rivayetle;

(إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَامِكُمْ وَلَا إِلَى صُورِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ. وَأَشَارَ بِأَصَابِعِهِ إِلَى صَدْرِهِ)

“Allah sizin vücudunuza ve şeklinize bakmaz, O ancak kalbinize bakar” diyerek parmaklarıyla göğsünü gösterdi.” (Müslim)

Yine Ukba b. Amir El-cuheyni'den rivayetle Allah Rasulü (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(النَّاسُ لِأَدَمَ وَحَوَاءَ كَطَفِ الصَّاعِ لَمْ يَمْلَنُوهُ، وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَسْأَلُكُمْ عَنْ أَحْسَابِكُمْ وَلَا عَنْ أَنْسَابِكُمْ، أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ)

“İnsanlar eksik olup dolduramadıkları ölçek gibi Adem ve Havva'ya aittirler. Zira Allah sizi soyunuzdan ve dünyada kazandığınız itibardan sorumlu tutmaz. Allah katında sizin en üstünüzün takvalı olanınızdır.” (Ravyani Müsnedinde, İbn-i Cerir'in camisinde ve İbn-i Sa'ad Tabakatında rivayet edildi.)

Yine Ukba'dan rivayetle Allah Rasulü (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(إِنَّ أَنْسَابَكُمْ هَذِهِ لَيْسَتْ بِسَبَابِ عَلِيٍّ أَحَدٍ، وَإِنَّمَا أَنْتُمْ وَلَدُ آدَمَ طَفِ الصَّاعِ لَمْ تَمْلَنُوهُ، لَيْسَ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ فَضْلٌ إِلَّا بِالذِّينِ أَوْ عَمَلِ صَالِحٍ)

“Sizin bu soylarınızın hiç birinin üzerinde ayıbı yoktur. Fakat siz eksik olup dolu olmayan ölçek gibi Adem’in çocuklarıdır. Hiç kimsenin başkasının üzerinde üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak din ve takva ile olur.” (Müşned Ahmed)

Yine Ebi Nadra diyor ki; Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)’in bayram günlerinin ortasında yaptığı hutbeyi işitenler bana Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)’in şöyle dediğini anlattı: **‘Ey insanlar! Şüphesiz Rabbiniz birdir, babanız da birdir. Bir Arap’ın Arap olmayanın üzerinde, Arap olmayanın da Arap birinin üzerinde, kırmızının (beyazın) siyahı üzerinde ve siyahın kırmızı (beyaz) üzerinde üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvayladır.’** (Müşned Ahmed)

İşte burada iki insan arasındaki belirginlik açık bir şekilde tecelli etmiştir. **Birisi;** Allah’a, meleklerine, kitaplarına, Peygamberlerine ve ahiret gününe iman eder. Yani akide ve nizam olan İslam’a iman eder ve bundan dolayı da karanlıklardan aydınlığa kavuşur. **Diğeri ise;** bunların hepsini veya bazılarını inkâr eder ve bu yüzden zifiri karanlıklarda kaybolur. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً)

“Onlar, kendilerinin kâfirliğe saplandıkları gibi sizin de kafirliğe saplanmanızı istediler. Böylelikle bir olacaksınız.” (Nisa/89)

(أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ)

“Öyleyse, iman eden kimse fasık olan gibi olur mu? Bunlar eşit olmazlar.” (Secde/18)

(قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ)

“De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'tır." De ki: "Öyleyse, O'nu bırakıp kendilerine bile yarar da, zarar da sağlamaya güç yetiremeyen birtakım veliler mi edindiniz?" De ki: "Hiç görmeyen ile gören eşit olabilir mi? Veya karanlıklarla nur eşit olabilir mi?" (Ra'd/16)

Buna binaen Müslümanlar için belirginlik hususunda tek faktör İslam’dır. İslam’dan beslenirler ve belirginliği İslam’la gerçekleştirirler. İslam’daki belirginlik bütün hususlarda anlaşılır. Akidesiyle, hayata bakış açısıyla, İslam’la ilgili düşüncesiyle ve yargı değerleriyle. Zira İslam akidesi akli bir akidedir. Çünkü İslam laiklik gibi orta çözüme değil, akla dayalıdır. Aynı zamanda İslam siyasi bir akidedir. Çünkü yaratıkların dünyadaki işlerini tanzim ederek gözetler ve İslam’dan hayatın çeşitli sorunlarına çözüm sunmak üzere bir takım hükümler fıskırmaktadır. Yine bu akide yaratıkların ahiretteki işlerini gözetlediği için ruhi bir akidedir. Bu nedenle İslam kapitalizmle taban tabana zıttır. Zira İslam, devleti içine alan bir din olup, dünya ile ahiret arasında gözetlenen ayrımı içermemektedir.

Fiillere ve eşyalara yönelmek veya onlardan yüz çevirmekle ilgili insanın davranışını belirleyen hayat hakkında bakış açısına gelince; o, kapitalizmde olduğu gibi menfaatçilik ve çıkarıcılık üzere değil, helal-haram esasına dayalıdır. Çünkü İslam’a göre maslahatın belirleyicisi insan değil Şeriattır. İşte bu yüzden Müslüman kimse yaptığı işlerde haram ve helalı araştırır. Böylelikle helal olan işi yapar, haram olanı terk eder.

İslam'ın hayat görüşüne gelince; o maddenin ruh ile mezcedilmesine/iç içe olmasına dayalıdır. Yani bir eyleme girerken Allah (cc) ile alakayı idrak etmeye dayalıdır. (Zira eylem maddeye yönelik bir davranış ve Allah (cc) ile alakayı idrak etmek ruhtur). Bu durumda insan uzvi ihtiyaçlarını ve içgüdülerini Allah'ın emir ve yasaklarına göre karşılar. Yani; insanlardan gelen nizamlara göre değil, bilakis Allah'tan gelen nizama göre karşılar. Bu ise maddenin ruhtan ayrılması ve dinin hayatta olan rolünü inkar edilmesine dayalı olan laiklik ve kapitalizm düşüncesine taban tabana zıttır.

Kıymetlere gelince; fiillere veya eylemlere girişmedeki kast edilen gayelerdir. Bunlar kapitalizme göre tek ve esas olan maddi kıymete dayalı, diğer kıymetler ise esas olmayıp nisbidirler. Bazen onlara itibar edilir, bazen de itibar edilmez. Ancak bu kıymetler İslam'a göre nispi değil, asıl kıymetlerdir. Bunlar;

- 1- Maddi kıymet,
- 2- Ruhi kıymet,
- 3- Ahlaki kıymet,
- 4- insani kıymettir.

İslam insanın bu kıymetleri aralarında tercih yapmaksızın gerçekleştirmesini emretmiştir. Zira Müslüman'ın eylemlerinden hangisinin insani, hangisinin maddi, hangisinin ruhi ve hangisinin ahlaki olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Bütün bu itibarlardan dolayı İslam akidesi nizamları ile belirgin bir ideolojidir. Mü'minin zihniyetini, nefsiyetini ve davranışını belirgin kılan esas da odur.

Uyumluluk:

Uyumluluktan kasıt; iki husus arasında uyumu ve uygunluğu sağlamak üzere mutabıktır. Ayrıca bu kavram, bir hususun gerçeği üzerinde olduğunu göstermektedir. Ancak kimlik faktörlerinden biri olan uyumluluk her iki mana için kullanılır.

Bunun birinci manası; kimliğinin birinci unsuru olan **belirginlik** ile ilgilidir. Bu da insanın şahsiyetini oluşturan faktörler arasında süreklilik arz eden mutabakat ve uyumluluk ile örneleşir. Zira insan şahsiyeti, zihniyet (eşyaları akletme yöntemi) ve nefsiyet (içgüdüleri tatmin etme ve uzvi ihtiyaçları doyurma keyfiyeti) demektir. Bu da ancak insanın benimsediği fikri kaidenin; düşünmesinde ve temayüllerinde daima esas olarak alınmasıyla olur. Öyle ki; insanın eşyaları akletmesinde ve onlara meyletmesindeki yönleri bir olmalıdır ki, her zamanda ve her zeminde riayet edilsin.

İslam akidesine iman eden bir Müslüman'ın zihniyeti ve nefsiyetinde İslam'dan başkasına razı olmaz. Fikirlerin kurulmasında tek kaide olarak İslam'ı alır. Bu esasa göre mefhumlar oluşturulur ve doyumlar ölçülür. Müslüman bu kaideyi her türlü şartlarda canlandırarak hazır tutar, eşyalar hakkında hüküm vermede ve onlara eğilim göstermede sadece ona başvurur, ondan asla vazgeçmez. Başkasını hakem kılmaz veyahut geçici olan dünyevi bir zevk ve tat karşısında ondan ayrılmaz. Rasulullah (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(إِذَا زَنَى الرَّجُلُ خَرَجَ مِنْهُ الْإِيمَانُ كَمَا كَانَ عَلَيْهِ كَالظَّلْمَةِ، فَإِذَا انْقَلَعَ رَجَعَ إِلَيْهِ الْإِيمَانُ)

“Bir adam zina ettiğinde ondan iman çıkar/ayrılır. O onun üzerinde bir gölge gibidir. Eğer ondan (zinadan) vazgeçerse, iman da ona geri gelir.” (Ebu Davud Ebu Hureyre'den rivayet etti.)

Yine Allah Rasulü (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ. وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ. وَلَا يَشْرِبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرِبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ. وَلَا يَنْتَهَبُ نَهْبَةً دَاتَ شَرَفٍ، يَرْفَعُ النَّاسُ إِلَيْهِ فِيهَا أَبْصَارَهُمْ، حِينَ يَنْتَهَبُهَا، وَهُوَ مُؤْمِنٌ.)

“Zina eden kişi mü'min iken zina etmez. Hırsızlık yapan kişi de mü'min iken hırsızlık yapmaz. İçki içen kişi de mü'min iken şarap içmez; insanların, onun yüzünden gözlerini kendine kaldıracakları kadar nazarlarında kıymetli olan bir şeyi mü'min olarak yağmalamaz.” (Buhari, Muttafakun aley Ebu hureyre'den rivayet edildi.)

Bu iki hadiste işaret edilen mana imanın bütünü değil, kâmil imanın var olmamasıdır. Bu da Nebi (صلی الله علیه وسلم)'in zikrettiğimiz zihniyet ile nefsiyet arasında uyum gerekliliğinin her zamanda ve her zeminde bulunmasına bir işaretidir. Çünkü haram işleyen Müslüman, faiz ile alış-veriş yapmakla, zina yapmakla, hırsızlık yapmakla, yalan söylemekle v.b. işleri yerine getirmekle gerçekte İslam akidesini inkâr etmiş olmaz. O sadece kendi eğiliminde başkasını hakem kılmış ve yaptığı amelde başkasından bir mefhum almıştır. Bu sanki o an imandan ayrılmış sayılır.

Uygunluğun ikinci manası; bir hususun gerçeği üzerinde olduğunu gösterme konusuna gelince; Müslüman hayatında İslam ile örneleşir. Yani onun amelinin ilmiyle, fiillerinin sözleriyle ve görünüşün içiyle bir olmasıdır. Dolayısıyla onun zatı sadece sözlü olarak değil, fiili olarak gerçekleştirir, kendi fikrini zihninin içinde hapsedmez, aksine onlarla vakıada yaşar. Böylece ister

Dar-ul İslam'da, isterse Dar-ul küfürde bulunsun İslam onun hal ve hareketlerinde belirir ve davranışlarında örneleşir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ. كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ)

“Ey iman edenler, yapmayacağınız şeyi neden söylersiniz? Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah katında bir gazap bakımından büyüdü.” (Saf/2-3)

(إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ)

“Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki:) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vaad olunan cennetle sevinin.” (Fussilet/30)

Mü'minlerin anası Hz. Aişe (Radiyahü Anha) Nebi (صلی الله علیه وسلم)'in ahlakını şöyle nitelendirdi:

(كان خلقه القرآن)

“Onun ahlakı Kur'an idi.” (Ahmed müsnedte riveyet etti.)

İslam'a iman etmek, temennilerle olmayıp dille söylemek ve rükünlerde amel etmekle olup, sadece kalbin ikrar ettiği ve amelin tasdik ettiğine göredir. O halde Müslümanların onu hayat ortamında yaşamaları gerekir. Bu nedenle onlar Allah-u Teâlâ'ya O'nun teşri ettiği/gösterdiği şekilde ibadet etmeleri gerekir. Çünkü onların mensup oldukları İslam bir ibadettir. Yine onlar Müslümanlara ve gayri müslimlere davayı taşımalıdır. Çünkü onların mensup oldukları İslam bir Risalettir. Onlar hak sözü söylemek, sömürgecilerin planlarını deşifre etmek, yöneticileri muhasebe etmek ve ajanları açığa vurmak suretiyle siyasi olarak mücadele etmelidirler. Çünkü onların mensup oldukları İslam bir siyasettir. Onlar Hilafet'i ikame etmek için çalışanlarla beraber çalışmalıdırlar. Çünkü onların mensup oldukları İslam bir devlettir. Doğru söylemeye, vefalı olmaya ve emanete riayet etmeye bağlı kalıp yalan söylemek, aldatmak ve gaddarlıktan alıkoymaları gerekir. Çünkü mensup oldukları İslam bir ahlaktır. Diğer bir ifadeyle onlar İslam'ın bütününe yaşamaları gerekir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مَلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ. قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ. لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ)

“De ki: "Rabbim gerçekten beni doğru yola iletti, dimdik duran bir dine, İbrahim'in hanif (muvahhid) dinine... O, müşriklerden değildi." De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah'ındır." "O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben böyle emrolundum ve ben Müslüman olanların ilkiyim.” (En'am:161-163)

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ)

“Ey iman edenler, hepiniz topluca İslam'a girin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Çünkü o, size apaçık bir düşmandır.” (Bakara/208)

Bu ayetin tefsirinde imam-ı Tabari şöyle açıklıyor: 'Bu konu ile ilgili bende sözün doğrusu (yüce Allah'ın iman edenlerin İslam'ın bütün şeriatlarıyla amel etmelerini emretmesi) sözüdür. Zira (الَّذِينَ آمَنُوا) (iman edenler) sözüne; Muhammed (صلى الله عليه وسلم)'e ve getirdiği şeylere tasdik edenler, ondan önceki Nebiler ve Rasuller ve onların getirdiklerini tasdik edenler de girmektedirler. Fakat Allah-u Teâlâ her iki grubu İslam şeriatına ve onun hudutlarına göre amel etmelerini, kıldığı farzları muhafaza etmelerini emredip onları kaybetmelerini de nehyetmiştir. Dolayısıyla ayet imanla alakalı her şeyi kapsayan genel bir ayettir.'

Sebatlık

Kimliğin gerçekleşmesi için belirginliğin ve uyumluluğun bulunmaları yeterli değildir. Onda mutlaka devamlı olmak, istikrarlı olmak ve onu sürdürmek için **sebat** etmek gerekir.

Sebat etmek; ısrarlı olmak, devamlı olmak, azmetmek ve ısrar etmek gibi manalar içerse de hareket etmeye karşı değildir. Ayrıca o; donmak, uyuşmak, hareketsiz olmak ve durgun olmak veya içtihat etmeyi, yenilemeyi, icat ediciliği, yeni fikir meydana getirmeyi ve yükselmeye doğru gitmeyi terk etmek anlamına da gelmez. Ancak o fikirle kazanılan belirginlik hususları üzerine istikrarlı olmak, onları taşımaya devam etmek ve onları korumak anlamına gelir.

Müslüman'ın kendi kimliğini oluşturan faktörleri tanımlayabilmesi için, ister asıl ister furu olsun, ister akide isterse nizam olsun, zaman ve mekân ne kadar değişirse değişsin, sıkıntılara ve pazarlıklara ne kadar maruz kalırsa kalsın İslam üzere sebat etmesi gerekir. Zira Nebi (صلى الله عليه) birçok eziyet ve meşakatlere maruz kalmasına rağmen, hepsine katlanıp sabretti. Yine O, bir takım pazarlıklar ve tekliflere karşı maruz kaldığı halde bunların hepsini reddetti, sabretti ve şöyle dedi:

(والله لو وضعوا الشمس في يميني والقمر في يساري على أن أترك هذا الأمر حتى يظهره الله أو هلك فيه ماتركته)

“And olsun Allah’a, bu davayı terk etmek uğruna eğer güneşi sağ elime ayı da sol elime koysalar ya Allah onu muzaffer kılincaya ya da ben helak oluncaya kadar asla vazgeçmem.”
(İbn-i Hişam siyeri)

Sahabeler de (رضي الله عنهم) Habeşistan’da Küreyiş heyeti onları geri almak için gittiklerinde büyük bir sıkıntıya maruz kaldılar. Onlar Necaşi’nin Meryem oğlu İsa (عليه السلام) hakkında İslam’ın görüşünü sorunca şöyle dediler: *‘Biz O’nun hakkında ne olursa olsun Allah-u Teâlâ’nın buyruğu ve Nebi efendimiz (صلى الله عليه وسلم)’in getirdiği gibi deriz.*’ (Bu kıssayı Ahmed Müsnedinde tahrir etti.)

Onlar dinleri üzerine sebat ettiler, değiştirmediler, iki yüzlülük yapmadılar, akıbetlerini düşünmediler ve Allah-u Teâlâ’yı hakkı söyleyerek razı ettiler. Allah da onlardan hem razı oldu hem de onları razı etti.

Sebat etmek; İslam kimliğini oluşturan faktörlerden biri olan İslam akidesine, çözümlerine, ölçülerine, mefhumlarına ve değerlerine kanaat etmenin devamlı olması, onun üzerinde değiştirmeden, tahrif etmeden ve şüphe duymadan istikrarlı olmak demektir. Mananın bu yönüyle anlayış, ilim, idrak ve iman sebatlığı demektir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا)

“Sana gelen hakkı bırakıp onların heva ve arzularına uyma. Sizden her biriniz (peygamber) için bir şeriat ve bir yol kıldık.” (Maide/48)

(وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ)

“Ve onların heva ve arzularına uyma. Allah’ın sana indirdiklerinin bir kısmından seni şaşırtmak için çalışmalarından sakın.” (Maide/49)

(فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ)

“Ama zulmedenler, kendilerine söylenen sözü bir başkasıyla değiştirdiler. Biz de o zalimlerin yaptıkları bozgunculuğa karşılık, üzerlerine gökten iğrenç bir azap indirdik.” (Bakara/59)

(وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالِ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنْتَ بَقْرَانٌ غَيْرٌ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقَّاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعِ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ)

“Onlara ayetlerimiz apaçık belgeler olarak okunduğunda, Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, derler ki: "Bundan başka bir Kur'an getir veya onu değiştir." De ki: "Benim onu kendi nefsimin bir öngörmesi olarak değiştirmem benim için olacak şey değildir. Ben, yalnızca bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edersem, gerçekten ben, büyük günün azabından korkarım.” (Yunus/15)

Ayrıca sebat etmek İslam'ın yaşam tarzı üzerinde istikrarlı olmak ve İslam'ı hayatta sürekli olarak tatbik etmektir. Bu da helal ve haramı bütün hallerde, zamanlarda ve zeminlerde amellerin ölçüsü kılmakla olur. Tanımın bu yönüyle amel, davranış ve tatbik sebatlılığı demektir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعِ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ)

“Sonra seni de bu emirden bir şeriat üzerine kıldık; öyleyse sen ona uy ve bilmeyenlerin heva ve arzularına uyma.” (Casiye/18)

(مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا)

“Mü'minlerden öyle adamlar vardır ki; Allah ile yaptıkları ahide sadakat gösterdiler; böylece onlardan kimi bunun uğrunda canını vermiştir, kimi de ecelini beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde verdikleri sözü değiştirmediler.” (Ahzab/23)

Buhari ve Müslim- Ebu Hazım'ın şöyle dediğini tahric ettiler: ‘Sehl'in şöyle dediğini işittim: Nebi (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle dediğini duydum: ***Havuzda sizin şefaatiniz benim. Kim ona ulaşırsa ondan içer, kim de ondan içerse asla susuz kalmaz. Öyle insanlar bana gelecek ki ben onları tanırım, onlar da beni tanırlar. Fakat ondan sonra ikimizin arası engellenecek***’. Ebu Hazım şöyle dedi: ‘Ben bu hadisi onlara anlatırken, El-Nu'man b. Ebi Ayyaş duydu ve dedi ki: ‘Sehl'in böyle dediğini işittin mi?’ Dedi ki: Evet, dedim. Bunun üzerine şöyle dedi: ‘Ben de Ebu Said El-Hudri'nin şöyle ekleyerek dediğini işittim: ***‘Onlar bendendir.’ Denilecek ki: Sen senden sonra neler yaptıklarını bilmezsin. Bunun üzerine ben de şöyle derim: ‘Kim benden sonra değiştirirse vay haline, vay haline!’***’

Dolayısıyla kimliğin gerçekleşmesi için sebat etmek kaçınılmazdır. Çünkü o, belirginlik özelliklerine ilişkin kökleşen bir kanaate, ona ilişkin bir bilincin var olmasına ve ona bağlanmada azimli ve ısrarlı olmaya delalet eder. İşte bu yüzden sebat etmek güçlü mü'minlerin sıfatlarındandır. Onlar ki iman kalplerinde yerleşti, göğüslerinde pekişti, onlar da damarlarda akan kan gibi aktı. Şüpheli durumlar onları fitneye maruz bırakmaz, karşıtlar da onları sarsmaz. Bu nedenle sebat etmemek kimliği olmayan zayıf kimselerin özelliklerindedir. Kimi kişiler (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ) (فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ), “Allah'a bir ucundan

ibadet eder, eğer kendisine bir hayır dokunursa, bununla tatmin bulur ve eğer kendisine bir fitne isabet edecek olursa yüzü üstü dönüverir. O, dünyayı kaybetmiştir, ahireti de. İşte bu, apaçık bir kayıptır.” (Hac/11) kabilindendir. Kimi de ‘İmma’ (herkese evet der, insanlar neyse onlara uyar) her anırana tabi olur. Onun üzerinde sebat edecek ne bir görüşü var ne de kendisine davet edecek bir tutumu var. Kimi de yapamayacağı bir işin altına girdi ki hem kendine hem başkasına meşakkat etti. Ne zaman ki sınındığında yolun ortasında duruverdi, ne geriye dönebilir ne de yoluna devam edebilir. Tıpkı kökü kurumuş içi boş buğday başağına benzer, yolda ne mesafe kat etti ne de dayanıklı kaldı. Kimi de ne bunlara ne şunlara ikisinin arasında kalıp tereddüt eden münafıklar gibidir. Müslim’in İbn-i Ömer’in Rasulullah (صلی الله علیه وسلم)’in şöyle buyurduğunu tahrir etmiştir:

(مَثَلُ الْمُنَافِقِ كَمَثَلِ الشَّاةِ الْغَائِرَةِ بَيْنَ الْعَمَمَيْنِ. تَعْبُرُ إِلَى هَذِهِ مَرَّةً، وَإِلَى هَذِهِ مَرَّةً)

“Münafık kimsenin misali iki davar arasında otlanan bir keçiye benzer. Bazen buraya, bazen de şuraya dönüp otlar.” Nese-i de buna şöyle ekledi: (لَا تَدْرِي أَيُّهَا تَتَّبَعُ) (Hangisine uyacağını bilemez.)

Bunun için bir husus üzere ölüme kadar devam etmek anlamına gelen sebat etmek kimlik faktörlerinden en önemlisidir. Zira Allah-u Teâlâ bunu teyit ederek şöyle buyurmuştur:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ)

“Ey iman edenler, Allah'tan nasıl korkup-sakınmak gerekiyorsa öylece korkup-sakının, tam hakkıyla takvalı olun ve siz, ancak Müslüman olmaktan başka -bir din ve tutum üzerinde- ölmeyin.” (Ali-İmran/102)

Ayrıca Nebi (صلی الله علیه وسلم) de onu şu sözleriyle teyid etmiştir:

(إِنَّ الْعَبْدَ لَيَعْمَلُ فِيمَا يَرَى النَّاسَ عَمَلُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنَّهُ لَمَنْ أَهْلُ النَّارِ، وَيَعْمَلُ فِيمَا يَرَى النَّاسَ عَمَلُ أَهْلِ النَّارِ وَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَإِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِخَوَاتِيمِهَا)

“Kul insanların cennet ehlinin bir amel işlediğini zannederler oysa o cehennem ehlidir. Yine insanlar kulun cehennem ehlinin bir amelini işlediğini zanneder fakat o cennet ehlidir. Zira ameller sonuçlarına göredir.” (Buhari Sehl b. Saad El-Sa'idi'den rivayet etti.)

İzzetli olmak

İzzetin sözlük manası; güçlü olmak, şiddetli olmak, galip gelmek, üstün gelmek ve imtina etmek (kendisine bir kimsenin galip gelememesi). Mesela; bir kişi falanca kişiyle izzetli oldu denilince; kendini onunla aziz kıldı, güçlü buldu veya şerefli oldu manası kastedilir.

Bunun aslı ise; insan, eksik ve sınırlılık duygusunu devamlı hissettiği için içgüdüsel olarak gücü ve nusreti elde etmek için yüce bir güce meyleder. Bu gücü güçlenmek ve korunmak için kaynak edinir ve kendisinin mensup olmaktan dolayı şeref duyduğu bir onur kaynağı olur. İşte bu izzetli olmaktır.

Şüphesiz güç, galip ve üstün olmanın tek kaynağı Allah-u Teâlâ'dır. İşte bundan dolayı Allah'ın sıfatlarından ve Esmâ-ül Hüsnalardan biri de aziz olan, her şeye galip olan, hiç bir şey ona galip gelemeyen ve imtina eden anlamına gelen 'Aziz' ve dilediği kullarına izzeti veren anlamına gelen 'Mü'iz'dir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا)

“Kim izzeti istiyorsa, artık bütün izzet Allah'ındır.” (Fatır/10)

(الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِئْتَعُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا)

“Onlar, mü'minleri bırakıp kâfirleri dost edinirler. 'Kuvvet ve onuru –izzeti-' onların yanında mı arıyorlar? Şüphesiz, 'bütün izzet (kuvvet ve onur) Allah'ındır.” (Nisa/139)

(وَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلرَّسُولِ وَاللِّمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ)

“Oysa izzet -güç, onur ve üstünlük- Allah'ın, O'nun Rasûlü'nün ve mü'minlerindir. Ancak münafıklar bilmiyorlar.” (Münafikun/8)

Bu nedenle Müslüman kimse, izzeti, gücü, yardımı ve nusreti Allah'tan başkasından ummayan kimsedir. Zira Allah'la izzetli olmak esasi, devamlı ve bâkidir. Ancak Allah'tan gayri başkasıyla övünmek zillettir.

Bir yere mensup olmaktan şeref duymak, onunla iftihar etmek ve övünmek anlamına gelen izzetli olmaya gelince; İslam insanların insanlarla, milliyetleriyle, ırklarıyla, vatanlarıyla veya başkasıyla güç bulup övünmeyi geçersiz kılıp bunu sadece İslam'la yapmıştır. Çünkü üstünlük ve hayırlı olmak ancak imanladır, başkası değildir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ)

“Öyleyse, iman eden kimse, fasık olan gibi olur mu? Bunlar eşit olmazlar.” (Secde/18)

(أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ)

“Öyleyse ateşin içine bırakılan mı daha hayırlıdır yoksa kıyamet günü güvenle gelen mi?” (Fussilet/40)

Cundub b. Abdullah El-bececi'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(مَنْ قُتِلَ تَحْتَ رَايَةٍ عَمِيَّةٍ، يَدْعُو عَصَبِيَّةً، أَوْ يُنْصَرُ عَصَبِيَّةً، فَقَتَلَهُ جَاهِلِيَّةً)

“Kim körlük olan asabiyet sancağı altında bulunup asabiyete (milliyete taassuba/milliyetçiliğe/ kavmiyetçiliğe) davet eder veya ona yardım ederse onun ölümü cahiliyye ölümüdür.” (Müslim)

Cubeyir b. Mut'im'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(أَيُّسَ مِنَّا مَنْ دَعَا إِلَى عَصَبِيَّةٍ، وَأَيُّسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ، وَأَيُّسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ)

“Asabiyete davet eden bizden değildir. Asabiyet uğruna savaşan bizden değildir. Asabiyet üzerine ölen kimse de bizden değildir.” (Ebu Davud)

Ebu Malik El-eş'ari'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(...ومن دعا دعوى الجاهلية فهو جئاء جهنم. قال رجل: يارسول الله وإن صام وصلى؟ قال: نعم، وإن صام وصلى، ولكن تسموا باسم الله الذي سماكم عباد الله المسلمين المؤمنين)

“...Kim de cahiliyye daveti olan milliyetçiliğe davet ederse o cehennem odunudur. Orada bulunan bir adam dedi ki: ‘Ey Allah’ın Resulü! Oruç da tutsa ve namaz da kılsa da mı?’ Evet, oruç da tutsa ve namaz kılsa da. Ancak siz, sizi Allah’ın kulları, Müslümanlar ve mü’minler diye isimlendiren Allah’ın adlandırmasıyla isimlenin.” (Ahmed Müsnedte rivayet etti.)

Yine Ebu Hüreyre'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(قد أذهب الله عنكم عبيّة الجاهلية وفخرها بالآباء، مؤمن تقي، وفاجر شقي، والناس بنو آدم و آدم من تراب)

“Allah cahiliye tortuları ve onun babalarla övünmeyi sizin üzerinizden kaldırmıştır. (Siz) ya muttaki(takvalı) bir mü’min ya da betbaht bir facırdır. İnsanlar da adem oğullarıdır. Adem ise topraktır.” (Tirmizi rivayet etti.)

Ubey'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(من تعزى بعزاء الجاهلية –أي افتخر بأبيه ونسبه- فأعضوه بهن أبيه ولا تكنوا)

“Kim cahiliyye kuruntusuyla –yani babası ve soyuyla- övünürse ona babasının zekerini ısırttın ve künye ile söylemeyin açıkça söyleyin.” (Nese-i Sünen el Kübra'dan rivayet etti.)

Tarık b. Şihab'tan şöyle dediği rivayet edilmiştir: ‘Ömer b.Hattab Şam’a geldiğinde bir su çukuruyla karşılaştı. Ömer devesinin üzerinden indi, ayakkabısını/mesini çıkardı ve devesinin yularını tutup su çukuruna daldı. Bunu gören Ebu Ubeyde b. El-cerrah ona şöyle dedi: Ya Emiral Mü’minin! Buranın halkına göre çok büyük bir iş işledin. Mesini çıkardın, deveni öne aldın ve su çukuruna daldın.’ Ravi dedi ki; Ömer yumruğunu sıkıp Ebu Ubeyde'nin göğsüne doğru yöneltti ve şöyle dedi: ‘Ah! Ya Ebu Ubeyde senden başkası bunu söyleseydi! Siz insanların en azı idiniz fakat

Allah-u Teâlâ sizi İslam'la izzetli kıldı. Ne zaman ondan başkasıyla izzeti ararsanız Allah sizi zillete düşürür. (El-hakim müstedrekte ve Beyhaki El-şuab'ta rivayet ettiler.)

Selman-ı Farisi de şi'rinde şöyle diyor:

İslam benim babam ondan başka bir babam yok da.

Onlar Kays veya Tamimle övünseler de. (Kays ve Temim Araplarda soylarıyla meşhur kabilelerdendir. Mütercim)

Şüphesiz akidesi hak, nizamı adaletli ve Risaleti rahmet olan bir dinle Müslüman'ın övünmesi ve iftihar etmesinden daha tabi ne olabilir ki?! Zira O'na mensup olmaktan çekinmez, O'nun hükümlerini indiği gibi beyan eder ve mefhumlarını da geldiği gibi açıklar. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(كِتَابٌ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ)

“Bu bir Kitap'tır ki onunla uyarman için ve mü'minlere bir öğüt olmak üzere sana indirildi. Öyleyse bundan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın.” (A'raf/2)

(فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا كِتَابًا أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكَ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ)

“Şimdi onların: "Ona bir hazine indirilmeli veya onunla birlikte bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri dolayısıyla göğsün daralıp sana vahyolunanlardan bir kısmını terk mi edeceksin? Sen yalnızca bir uyarıcısın. Allah her şeye vekildir.” (Hud/12)

Ne zaman Müslüman kişi bunu yapıp da kendi diniyle övünürse ve izzetli olmaya çalışırsa işte o zaman gerçek manada kimlik sahibi olur.

Bir cemaate mensup olmak

İnsan hem fert hem de nevi olarak kalması için bir cemaat içinde yaşamaya yönelir. Bundan dolayı 'İnsan tabiatıyla sosyaldır' denilmiştir. Yani insan topluluğundan uzak yaşayamaz demektir.

İslam da bu fitri yönelişi/eğilimi ikrar etmiş, cemaate bağlanmayı ve insanlara karışması teşvik etmiştir. El-nu'man b. Beşir'in Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğunu rivayet etti:

(الجماعة رحمة، والفرقة عذاب)

"Cemaat rahmettir, ayrılık 'yalnızlık' ise azaptır." (Ahmed müsnede rivayet etti.)

Ömer (رضي الله عنه)'den Nebi (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(... عليكم بالجماعة وإياكم والفرقة فإن الشيطان مع الواحد وهو من الإثنين أبعد، من أراد بحبوحه الجنة فليلزم الجماعة)

"Cemaate bağlanın ve ayrılıktan sakının. Şüphesiz ki şeytan tek kişiye -vesvese vererek yakın olduğu kadar iki kişiden uzaktır. Kim cennetin ferahlığını isterse cemaate bağlansın." (Tirmizi Sünende rivayet etti.)

İbn-i Ömer'den Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(المؤمن الذي يخالط الناس ويصبر على أذاهم، أعظم أجرا من المؤمن الذي لا يخالط الناس ولا يصبر على أذاهم)

"İnsanlara karışıp onların eziyetlerine tahammül gösterip sabreden mü'minin ecri, insanlara karışmayıp onların eziyetlerine tahammül göstermeyip de sabretmeyen mü'minin ecrinden daha büyüktür." (İbn-i Mace sünende rivayet etti.)

Ebi-d Derda Rasulullah (صلى الله عليه وسلم)'dan şöyle işittiğini rivayet etmiştir:

(... فعليك بالجماعة فإنما يأكل الذنب القاصية)

"... Muhakkak, cemaate bağlan. Zira kurt sürüden uzak olanı yer." (Ebu Davud sünende rivayet etti.)

Buna göre bir insanın her hangi bir cemaate mensup olup onunla beraber ve onun içinde yaşamını sürdürmesi, içgüdünün bir reaksiyonu olduğu gibi Şari'in taleplerindedir.

Ancak insan topluluğu çok ve çeşitli olup onlara soyut olarak mensup olmak içgüdünün mutlak olarak talebini gerçekleştirdiği için Şar'i bu hususla bizzat ilgilenmiştir. Bir cemaate mensup olmayı talep etmekle yetinmeyip Müslüman'ın mensup olması gereken cemaatin türünü kapalı bırakmamıştır. Aksine onu detaylı olarak beyan etmiş ve onu şüpheye yer vermeyecek şekilde açık olarak belirlemiştir. Bu nedenle Müslüman'ın tek bir cemaate mensup olup tabi olmasını zorunlu kılmıştır ki o, Müslümanlar cemaati olan İslam Ümmeti'dir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ)

“Mü'minler ancak kardeşirler.” (Hucurat/10)

(وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا)

“Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeş olarak oldunuz.” (Ali İmran/103)

El-Nu'man b. Beşir'den Rasulullah (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(مثل المؤمنین فی توادهم، وتراحمهم، وتعاطفهم، مثل الجسد إذا اشتكى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالسهر والحمى)

“Mü'minlerin birbirlerine gösterdikleri sevgi, merhamet ve şefkat bir vücuda benzer. Onun bir azası rahatsızlık duyduğu zaman bütün vücut rahatsızlığı duyar ve uykusuz kalır.” (Muttafakun aleyh/Buhari ve Müslim.)

Ebu Musa'dan Nebi (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضا -وشبك بين أصابعه-)

“Mü'minin diğer bir mü'mine olan konumu bina gibidir. Birbirlerine kenetlenir -ve Resulullah bunu göstermek için parmaklarını birbirlerine geçirdi-.” (Muttafakun aleyh/Buhari ve Müslim.)

Yine Ebu Hureyre'den Rasulullah (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(لا تحاسدوا، ولا تاجشوا، ولا تباغضوا، ولا تدابروا، ولا يبيع بعضكم على بيع بعض، وكونوا عباد الله إخوانا. المسلم أخو المسلم، لا يظلمه ولا يخذله، ولا يحقره)

“Birbirinizi haset etmeyin, çekişmeyin, buğz etmeyin, yüz çevirmeyin, birbirinizin alış-verişini bozmayın ve Allah'ın kulları olan kardeş olun. Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Ona zulüm etmez, onu yardımsız bırakmaz ve onu alçaltmaz.” (Müslim)

Abdullah'tan Rasulullah (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(لا يحل دم امرئ مسلم يشهد أن لا إله إلا الله وأني رسول الله إلا بإحدى ثلاث:... والتارك لدينه المفارق للجماعة)

“Lailaha illAllah'ı deyip benim de Allah'ın Rasulü olduğuma şahadet eden bir Müslüman'ın kanı üç şeyden biriyle helal olur/akıtılır: ...dinini terk edip cemaatten ayrılan kimsedir.” Müslim. Buhari rivayetinde: (Dinden -mızrak gibi- ayrılan cemaati terk eden kimsedir.) İfadesi geçmektedir.

Ebu Hureyre'den Rasulullah (صلی الله علیه وسلم)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

(من خرج من الطاعة، وفارق الجماعة فمات، مات ميتة جاهلية...ومن خرج على أمي يضرب برها وفاجرها ولا يتحاشى من مؤمنها ولا يفى لذي عهد عهده، فليس مني ولست منه)

“İtaatten çıkarak cemaatten ayrılarak ölen kimse cahiliyye ölümüyle ölmüş olur... Kim de ümmetime karşı çıkıp mü'minleri ayırt etmeksizin hayırlısını ve facirini öldürür de kendisine verdiği ahdi tutmazsa, o benden değildir ve ben de ondan değilim.” (Müslim)

Bütün bu deliller Müslüman'ın dinde, ahlakta ve muamelatta iman kardeşliğine ve cemaatin/ümmetin ihtiyaçlarını tanzim eden ve onun işlerini gözetleyen siyasi sisteme/nizama bağlı olmasını şiddetle teşvik ettiğini göstermektedir.

Bu da Müslümanları birbirlerine bağlayan bağın nizamın kendisinden türediği akide bağı olan ideolojik bağı olduğuna açık olarak delalet etmektedir.

Akla şöyle bir soru gelebilir: Buraya kadar anlattıklarımızın kimlik konusuyla ne alakası var? Bunun cevabı şudur: İnsanın kendi kimliğine sahip olmaya çalışması, kendisine özgü bir varlık olarak kendi benliğini idrak etmesine neden olur. Bu da kendisinin başkasıyla olan ilişki boyutunun ne olduğunun sorusunu meydana getirir. Yani bu ilişki mutabakat ve uyum ilişkisi mi? Yoksa çatışma ve kavga ilişkisi mi? Zira insan kendi benliğini akletmesi ve ferdi bir varlık olarak kendi varlığını idrak etmesinden sonra, onun içgüdüsel olarak bir cemaatle/ümmetle beraber yaşamasına yol açar. İşte bu eğilimin meydana gelmesi beraberinde cemaatle ilgili ilişki sorusunu da akla getirir. Yani insanın fert oluşu cemaate galip mi gelir, yoksa onun fert oluşu cemaatin potasında erir gider mi?

Bu soruyu ele alan birçok beşeri düşünceler ve ideolojiler yanıtlamaya çalışmışlardır. Bir kısmı insanın ferdi olan dürtüsünü üstün tutarken, diğer bir kısmı da tam tersi cemaat dürtüsünü üstün tuttu. Ferdi dürtünün üstün tutulması kapitalizmin meşhur olduğu husustur. Onun için o ferdi olup ferdin cemaate galip geldiği ve ondan ayrıldığı ideolojidir. Cemaat dürtüsünün üstün tutulduğuna gelince; o sosyalizmin meşhur olduğu husustur. İşte bu yüzden fert, cemaat potasında erir ve çarkın dışı gibi olur.

İslam ise ferdin cemaat ile olan ilişkisini çatışma ve kavga ilişkisi olup biri galip gelirken, diğeri de erir gider şeklinde görmemektedir. Aksine onu doğal ve kaçınılmaz bir ilişki olarak kabul eder. Yani temeli mutabakat ve uyum, gayesi ise tamamlama ilişkisidir. İşte bu nedenle İslam cemaate bölünmez bir bütün olarak, ferde de bu cemaatten ayrılmayan bir parça olarak bakmıştır. Dolayısıyla birinin diğerine galip gelmesi veya birinin erimesi ilişkisi değil, aksine tamamlama ve uyum ilişkisidir. Nitekim Nebi (صلی الله علیه وسلم) bu ilişkiyi çok dakik bir vasıfla ve üstün bir tabirle nitelendirerek şöyle buyurmuştur:

(المسلمون كرجل واحد، إن اشتكى عينه، اشتكى كله، و إن اشتكى رأسه، اشتكى كله)

“Müslümanlar tek bir vücut gibidir. Gözü ağrıdığı zaman tümü bu ağrıyı çeker ve başı da ağrıdığı zaman tümü de bu ağrıyı çeker.” (Müslim El-Nu'man b. Beşir'den rivayet etti.)

Ve yine şöyle buyurmuştur:

(إن المؤمن من أهل الإيمان بمنزلة الرأس من الجسد، يألم المؤمن لأهل الإيمان كما يألم الجسد لما في الرأس)

“İman halkına göre mü'minin konumu vücudun başı gibidir. Başın ağrısından dolayı vücut da ağrı çektiği gibi mü'min de iman halkı için ağrı çeker/ızdırıp duyar.” (Ahmed Sehl b. Sa'ad El-Sa'idi'den rivayet etti.)

Ayrıca kimliğin oluşmasını sağlayan faktörlerden bazıları, bir cemaate mensup olmaksızın tamamlanmayan faktörlerdir. Mesela; belirginlik faktörü belli bir cemaate mensup olmadan eksik olup tamamlanamaz. Çünkü içgüdüsel olarak belli bir cemaatle yaşamaya meyletmek anlamına gelen sosyal varlık olan insanın varlığı cemaatin varlığından ayrılmaz ve onun belirginlik özelliği bir cemaate mensup olmadan belirmez. Bunun örneği Müslümanlar 20. yüzyılın ortasında batılı ülkelerde kalabalık değil de tek tük şahıslar konumunda iken, batı onların varlıklarını hissetmedi, belirginliklerini ve başkalarıyla farklılıklarını fark etmedi. Ancak onlar bugün batının nazarında karışık bir sorun haline geldiler. İlerleyen zamanda onların cemaatsel yapıları ortaya çıkmaya, diğerleriyle olan farklılıkları da belirginleşmeye başlamıştır.

Aynı şekilde benzerlik anlamına gelen uyumluluk faktörü de böyledir. Bir cemaate mensup olmadan tamamlanmaz. Çünkü insan benzeri olan bir başkasıyla yaşamaya meylederken, başkasıyla farklı olduğu insanla yaşamaktan da nefret eder/uzak durur. İşte bu yüzden insan kendisinin benzer olduğu, fikriyle ve duygusuyla uyum sağladığını hissetmediği bir insanla ilişki kurduğu görülmemektedir.

Bütün bunlardan dolayı bir cemaate mensup olmak insanın kimliğinden ayrılmadığı gibi onun kimlik dinamiklerinden biridir.

Arapçanın ehemmiyeti

Birçok araştırmacılar dili kimliğin direklerinden ve onu oluşturan temel faktörlerden biri olarak görmekteyler. Şayet kimliğin var olması ve oluşması için milliyetçi bir boyuta dayanıyorsa, bu doğrudur. Eğer fikri bir boyuta ve itikadi bir esasa dayanıyorsa, dil kimliği oluşturan veya onun faktörlerinden değildir. Onun için Fransızca'yı konuşmayan bir Fransız'ı veya Almancayı konuşmayan bir Alman'ı düşünemeyiz. Ancak Fransızca, Almanca v.b konuşan bir Müslüman'ı düşünebiliriz. Bugün Müslümanlar tek bir dil konuşmadıkları halde hepsi tek bir kimlik taşımaktadırlar. O da kendisiyle belirgin oldukları ve onunla övündükleri İslam kimliğidir.

Dil; ister kimliği oluşturan faktörlerinden olsun veya olmasın, fakat dilin insanların zihniyetlerini etkilemek suretiyle fertler ve cemaatler üzerinde bıraktığı tesirden dolayı onun ehemmiyeti herkes tarafından kabul edilmektedir. Çünkü o hem kültürün anahtarı hem de bilgilisel iletişim aracıdır.

İşte bu nedenle Allah-u Teâlâ Arapçayı Kur'an için bir dil olarak seçmiştir. Bundan dolayı da o İslam'ın dilidir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ)

“Gerçekten Biz, düşünüp anlayasınız diye onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik.” (Yusuf/2)

(كِتَابٍ فَصَّلْتُمْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ)

“Bu kitap bilen insanlar için, ayetleri Arapça olarak açıklanmış bir Kur'an'dır.” (Fussilet/3)

(إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ)

“Gerçekten Biz onu, belki aklınızı kullanırsınız diye Arapça bir Kur'an kıldık.” (Zuhruf/3)

Bu nedenle Arapça hem önemli hem de gereklidir. Çünkü o Kur'an okumak ve namaz kılmak suretiyle hem Allah'u Teâlâ ile olan ilişkiyi bağlayan bir araçtır, hem de Müslüman'ın İslami bilgi ve kaynakların oluşturduğu defineleri açması için bir anahtardır ki onunla bu kültür definelerini açıp bakabilsin. Böylece kimliğine olan anlayışını derinleştirecek, temelini pekiştirmeye yardımcı olacak ve direklerini sağlamlaştıracak olan hususları alacaktır. Bunun için Selef-i salih bu dille ilgilenmiş ve onu öğrenmeye teşvik etmişlerdir.

Ubey b. Ka'b'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: *'Kur'an'ın ezberlenmesini öğrendiğiniz gibi Arapçayı da öğrenin.'* (Bin Ebî Şeybe El-musannef'ta rivayet etti.)

Ubeydullah b. Ubeyd El-kela'i'nin şöyle dediği rivayet edilmiştir: 'Ömer b. El-Hattab şöyle diyordu: *“Kur'an'ı Arapçayla öğrenin. Çünkü O Arapçadır.”* (El-beyhaki El-şi'ibta rivayet etti.)

İbn-i Abbas'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: *'Kur'a'nın bir hususu size açık gelmiyorsa, onu anlamak için Arapça şiirine başvurun. Çünkü Arapça şiiri Arapların divanıdır/ Arapçanın kaynağıdır.'* (El-hakim Müstedrek'te ve El-beyhaki de esmada ve sıfatta rivayet ettiler.)

Malik de şöyle dedi: *'Bana Allah'ın kitabını tefsir etmek için Arapların dilini bilmeyen bir adam getirilmesin ki onu başkasına ibret olarak cezalandırmış olmayım.'*

Bunun için Arapça insanın öğrenmesinde serbest bırakıldığı eğitim dersi olan soyut bir şey değildir. Aksine o dini bir vecibedir. Ümmet onu kaybederse günahkâr olur. Müslüman kişinin dini de onunla tamamlanır. Onda en ufak bir gevşeklik göstermek ve kıymetini düşürmek dini anlamada bir zafiyete ve çeşitli bidat ve sapıklığa yol açar. Onun için dil bilgisi âlimi İbn-u Cenni El-Hasais'ta şöyle dedi – ki sözü doğrudur-: *'Maksattan sapan ve ideal yoldan uzaklaşan Şeri'at halkının çoğunun bu kerim ve şanlı dili (Arapçayı) hafife almasıdır. Oysa her kes bununla muhatap olunmuştur.'*

Bu durumda Arapçanın ne kadar ehemmiyetli olduğunu ve Müslümanların da ona ne kadar ihtiyaç duyduklarını açıklayan örnekler vermemiz faydalı olacaktır.

1. Kur'an'ın mucizevî olması üzerinde durmak:

Kur'an'ın hem direk şekilde gözüken asıl manaları vardır, hem de kelamın fesahatini ve belagatin kuvvetini belirleyen diziliş özellikleri ve ta'bir üslupları vurgulayıp bu asla tâbi olan diğer manaları vardır. Bu diğer manaların mükemmelliğine ve üstünlüğüne ancak belagatli ve Arapçaya vakıf olan kişi keşfeder. Kendiliğinden bunun gibi bir söz getirmekten aciz olduğunu gerekliliğini de bilir. Fakat belagatli olmayan veya a'cemi olan (Arap olmayan) kişi sadece kelamın direk şekilde gözüken manalarını idrak edip özel manalarının üstünlüğüne ve muhteşemliğine ancak -ayetleri-delil olarak sunarken vakıf olabilir. Sonuçta başkasının aciziyetini bildiği için kendisinin de aciz olduğunu kabul eder.

Bir Müslüman Arapçayı bilmezse, Kur'an'ı kerimi anlamak için akıcı olarak bildiği yabancı dilin tercümesine/mealine ihtiyacı duyacaktır. Fakat yabancı dil ne kadar üstün olursa olsun Kur'an'ın asıl manasını başka bir dil aktaramaz/ifade edemez. Diğer dillerle asıl mananın aktarılması imkânsızdır. Biz bu makamda diğer dillerin kendine özgü bir belagate sahip olduğunu inkâr etmeyiz. Ancak bu belagatin Arapçanın belagatine denk geldiğini veya -bu dillerin- delaletinin Arapçanın manalarına, derin açıklamasına ve üstünlüğüne eşit olduğunu diyemeyiz. Bunun örneği Allah-u Teâlâ'nın şu buyruğudur:

(أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى. تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَى)

22) **“Erkek evlat sizin, dişi O'nun, öyle mi? Eğer böyleyse, bu insafsızca bir taksim.”** (Necm/21-

Ayetlerin asıl ve genel manası, taksimi adaletsizce yapılmış olmasıdır. Aşağıdaki muhtelif tercümelerin aktardığı ifadeler:

Almancası; **'Verteilt ihr die Geschlechter so, da euch das mänliche Geschlecht und Ihm das weibliche gehrt? Das wäre eine ungerechte Verteilung!'**

Fransızcası; **'Sera-ce à vous le garçon et à Lui la fille? Que voilà donc un partage injuste!'**

İngilizcesi; **'Is it for you the males and for Him the females? That indeed is a division most unfair!'**

Hollandacası; ‘Zijn voor u de mannelijke wezens en voor Hem de vrouwelijke? Dat is dan een onrechtvaardige verdeling!’

Ancak tercümeler belagatli manayı, makama/duruma göre lafızların itina ile kullanıldığını ifade eden üslubu aktaramadı. Aksine onu basit lafızlar ve üsluplarla eda etti. Bu ayetlerin belagatine vakıf olabilmek için önce ayetlerin geliş şeklini anlamamız gerek. O da şudur: Kâfir Araplar bir söz sarf ederken, ondan dolayı üç ayrı kâfirliği çeşidini işlediler.

Birincisi; yüce ilahı –Allah’ı- cisimlendirdiler. Çünkü doğum, cisimlerin özelliklerindedir.

İkincisi; en üstün olanı kendilerine tercih ettiler. Zira onlar erkeklerin daha üstün inancına dayanarak dişileri Allah’a erkekleri de kendilerine affettiler/isnat ettiler.

Üçüncüsü ise; kendileri dişilerden nefret edip ayıplandıkları halde yüce Allah’a yakın olan melekleri dişilerle eş tuttular.

Bundan dolayı ayette Allah-u Teâlâ ‘haksızca bir taksim’, ‘zalimane bir taksim’, ‘eksik bir taksim’ veya ‘adaletsizce bir taksim’ değil, ‘قسمة ضيزى’ insafsızca bir taksim’ ifadesini kullanmıştır. Kınayıcı ve ilginç durumda, yine ilginç ve şiddetli lafız olan ‘ضيزى’ ‘insafsızca’ ifadesini kullanmıştır. Çünkü mana bir olduğu halde bunun yerine zalimane, haksızca veya adaletsizce kelimeleri kullanmak durumu ifade etmez. Bu durumun manasını ve tatlılığını ancak Arap dilini kuşatan anlar ve hisseder.

2. Şeri’at’ı anlamak:

Arapçaya vakıf olmadan Şeriatı derin olarak anlamak veya Kitabı ve Sünnet’i anlamak ve içtihat etmek ya da hükümleri istinbat etmek/ çıkartmak mümkün değildir. Bunun için geçmişte ve şimdide âlimler Arapçanın içtihadın şartlarından biri olduğuna ittifak etmişlerdir. Buna göre Arapçayı bilmeyen bir kişi dinde içtihat yapamaz. Aynı zamanda Arapça olmadan ve onun kurallarına uymadan hiç kimse nasları yorumlayamaz.

Fakat bu gün biz; batılı ülkelerde Arapçayı bilmedikleri halde batının ‘İslamcı düşünürler’ diye adlandırdığı bazı kesimlerin dinde içtihat ettiklerini iddia ettiklerini ve helal-haramda söz ettiklerini, kendisine ‘klasik fıkıh’ adını verdikleri İslam fıkını şiddetle eleştirdiklerini görmekteyiz. Bu durumdan dolayı onlar hem nasları anlamadılar hem de âlimlerin içtihadına bakmadılar. Zira Kant’ın bilgi eleştirel metodunu, Jean-jacques Rousseau’nun toplumsal sözleşmesini ve Montesquieu’nun kanunların ruhu’nu bildiği kadar Malik’in muvatta’sı, Şafi’nin risaletini ve Ahmed’in müsnedini bilmeyen kimse dinde nasıl içtihat edip fıkı eleştirebilir?!

Yine batının ‘ılımlı’ diye adlandırdığı ve batılı ülkelerde bulunan Müslümanların liderliğini üstlenmek için hazırladığı bir takım kişilerin ‘Dinin değişimi’ düşüncesine davet ettiklerini de görmekteyiz. Bunlara göre bunun gerekçesi nasları anlamamanın iki çeşitten oluştuğunu iddia etmeleridir. Bu anlayışların birincisi; motomot, ikincisi ise; yorumlayıcı/mecazi.

Buna göre bu kişiler Kur’an’ın ve Sünnetin batı hadaratının değerlerine ve mefhumlarına uydurulup yorumlanabileceğini görmektedir. Bu anlayış Kur’an-ı kerimin kendisiyle nazil olduğu ve Nebi (صلی الله علیه وسلم)’in da konuştuğu Arapça ile hiç bir alakasının olmadığını savunurken; akaid ve

ibadetleri kapsayan hakiki manaya gelen birinci kısmı, hayat nizamları kapsayan ve yorumlanabilen ikinci kısmı şeklinde de Şer'i nasları ikiye ayırmaktadır.

Bizler Allah-u Teâlâ'nın (كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ) **(Oruç tutmak size de farz kılındı.)** (Bakara/183) buyruğundan orucun farzietini anladığımız gibi, (كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ) **(öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı.)** (Bakara/178) buyruğundan katilin cezalandırılarak kısasın farz olmasını da anlayabiliriz. Bu açıdan iki ayet arasında bir ifade farklılığı yoktur. Orucun Müslüman üzerinde farz olur da fakat katilin cezası olarak öldürmenin farz olmadığı nereden anlaşılıyor?! Bu ceza türü insanî olmayıp çağın kurallarına aykırı olduğu için kabul edilemez ve yasaktır denilmektedir!

Bizim böyle taksimlere ihtiyacımız yoktur. Ayrıca az önce ifade edilen tevil/yorum da bize lazım değil. Sonuç da kimliğimize olan anlayışımızın derinleşmesi, İslam kültürü ve hadaratı ile olan ilişkimizin kuvvetlenmesi için Arapça çok önemli ve zaruridir.

Kimliği korumak

Sözlükte (حَافِظًا) muhafaza etti, (مُحَافِظَةً) muhafaza etmek ve (حِفَافًا) muhafaza ederek şekilde geçmektedir.

- 1- (على الشيء) bir şeyi –muhafaza etmek-, yani randımanlı ve devamlı olmak.
- 2- (عليه) onun üzerine –muhafaza etmek-, üzerine titremek ve korumak.
- 3- (عنه) onu/ondan –muhafaza etmek-, müdafaa etmek/savunmak.
- 4- (على العهد) ahitleri -muhafaza etmek-, onlara sımsıkı sarılmak.
- 5- (على شرفه) şerefini –muhafaza etmek-, onu ayıplı şeylerden bakımlı tutmak/korumak.

Buna göre bir şeyi muhafaza etmekten beş mana anlaşılmalıdır: devamlı olmak/devamlılık, gözetlemek, savunmak, itisam (sımsıkı bağlanmak) ve bakımlı tutmaktır. İşte bu beş sözcüklerin bir arada bulunmaları (المحَافِظَةُ) muhafaza kelimesinin kapsamlı ve derleyici manaya sahip olmasını sağlar. Ayrıca kimliği muhafaza etmekten murat ettiğimiz mana da budur. Zira bu beş manaların bir arada bulunmadıkları sürece kapsamlı muhafaza tamamıyla gerçekleşmez ve zikredilen manalardan biri ihlal edilirse/eksik olursa, muhafaza etmenin tamamlanması da söz konusu olmaz.

Kimlikte devamlı olmak; onu taşımaya devam etmek ve özen göstermektir. Çünkü insanın zatının ferdi ve cemaatsel olması sıfatıyla belli bir kimlikle gerçekleşmesi ani ve geçici değil, aksine değişikliği kabul etmeyen daimi ve süreklidir. Bu nedenle devamlılık özelliği kaybolursa kimlik de kaybolur.

Gözetlemek ise; kimlik üzerine titremek ve onun bekçiliği yapmaktır. Yani belirginlik faktörlerinin parlaklığını bozan hususların girmesini engellemek, ondaki saflık ve arılık özellikleri de göz önünde bulundurulur. Mesela; dinin devletten ayrılması fikri İslam kimliğine taban tabana zıt olan faktörlerdendir. Bu fikir İslam akidesine isnad edilirse, onun belirginliğini bozar, saflığını ve arılığını da kirletir ve bütün kimliği ifsad eder. Batılı toplumlarda entegre olmak ve asimile olmak fikirleri de böyledir. Şayet bunlara davet edilirse ve kimliğe zıtlık teşkil etmez gerekçesiyle pazarlanırsa, bütün kimliği ifsad eder. Çünkü bu şekilde, onu oluşturan unsurlarının ve belirginlik esaslarının bir kısmından taviz verilmiş olur.

Müdafaa etmek/savunmak ise; kimliği müdafaa etmek uğruna her şeyi feda etmek, onun bekası ve onu ölesiyeye taşımaya devam etmektir. Normal olarak, insan sahip olduğu pahalı, elde ettiği değerli veya inandığı yüce bir şeyi müdafaa etmek uğruna malını, canını ve emeğini de feda eder. Madem kimlik meselesi insanın sahip olduğu en değerli şey –ki onun zati, içeriği, kutsalları ve dini demektir-, öyleyse onu muhafaza edebilmek için müdafaa etmesi gerekir. Zira insan kendi malını, çocuğunu, namusunu veya ülkesini korumak için canını feda ediyorsa, dinini, hadaretini ve kültürünü korumak için de fedakar olması gerekmiyor mu? Yunus b. Cubeyr şöyle dediği rivayet edildi: *'-sahabe olan- Cundup b. Abdullah'ı uğurlamak için katıldık. Hüsn-ül mekatib adlı yere gelince ona şöyle dedik: Bize tavsiye et! Dedi ki: Allah'tan korkmayı ve Kur'an'ı (ona sarılmak) tavsiye ederim. Zira O (Kur'an), gecenin karanlığı için aydınlık ve gündüzün rehberidir. Her türlü meşakkate ve fakirliğe rağmen O'nunla amel edin. Eğer bir musibetle karşı karşıya kalırsan, canından önce malını feda et. Eğer bu musibet daha büyük olursa, dininden önce malını ve canını öne koy. Zira malı çalınan mahrup olan kimse dini çalınan kimsedir. Yine de malı gasp edilen meslup kimse dini çalınan kimsedir. Şüphesiz ateşe/ cehenneme düştükten sonra zenginlik olmadığı gibi, cennete girdikten sonra da fakirlik olmayacaktır. Muhakkak ki ateşe düşen onun esiri olur ki ondan kurtulmaz ve fakir de zenginleşmez.'* (Ahmed Zühüt'te, Bayhaki ise Şi'ab'ta rivayet ettiler.)

İtisam ise; onun üzerine kalıp sımsıkı bağlanmaktır. Bu da ancak kimliğe bağlanmak ve ona sımsıkı sarılmakla gerçekleşir. İnsan ondan dolayı bir burukluk veya sıkıntı hissettiği zaman ondan vazgeçemez. Aksine; kaybolmak, şaşırıp sapmak ve zillete düşmekten engelleyen hususun kendi kimliğine bağlanmakla olacağını düşünmesi gerekir. Zira kimlik onun güçlü kalesidir. Sıkıntılar olduğu zaman ancak ona sığınır ve onun kurtuluş gemisidir ki fitnelerin baş gösterdiğinde ona başvurur.

Bakımlı tutmaya gelince; kimliğin değişmesi ve saflığın bozulmasına neden olan her türlü yabancı unsurlardan korumak ve güzel surette kalmasını sağlamaktır. Ayrıca kimliğin güzel ve devamlı olmasını ve açığa vurulmasını sağlamak için taahhüt eder, kendi kendine söz verir. Zira buna göre kişi onun yenilenmesine, parlaklığını engelleyen, zayıflamasına ve sönmesine neden olan her şeyi yok etmeye çalışmalıdır. Bu nedenle zaman boyunca canlılığını ve devamlılığını sağlayan her türlü fikir ve hükümler getirmeli, nefislerde güçlü olmasını ve kendine yakışır şekilde belirlemesini gösteren her türlü üsluplar geliştirmelidir. Müslümanların kendi kimliklerini düşünüp korumak isterken zihinlerinde canlı olarak tutmaları gereken ve kimliği muhafaza etmek ile alakalı olan mana işte budur.

Kimliği muhafaza etme görevinin kime verileceği meselesine gelince; o hem devlete, hem ferde ve hem de cemaate verilmiştir. Ne yazık ki şu anda Müslümanların; üzerinde Allah'ın şeriatını uygulayan, İslam ile hükmeden, onların kültürünü ve hadaratını koruyan ve kimliklerini muhafaza eden devletleri bulunmamaktadır. Şu anda kurulu olan adına 'İslami devletler' verilen karton devletçiklerden ne umut var, ne de onlardan hayır gelir. Şu halde İslam kimliğini muhafaza etmek tamamıyla fertlerin ve cemaatlerin sorumlulukları arasındadır. Ta ki Allah-u Teâlâ Hilafetin kurulmasına izin verinceye kadar. İşte o zaman bu sorumluluğun büyük bir kısmını üstlenecek ve içeride de dışarıda da Müslümanların kimliğini muhafaza edecektir.

Sonuç

Bir zamanlar birçok kültürün bulunması düşüncesi bazı batılı ülkelerde çok yaygın ve ona davet eden bir takım düşünür ve siyasetçiler de vardı. Bu düşünce gereğince fertlerin ve cemaatlerin kimliğini muhafaza etmek için belli bir alan veriliyordu, hiç bir güç kullanmaksızın ve dayatmaksızın tabi süreç olarak görülen 'kısmi entegrasyon'a da davet ediliyordu. Ancak Alman filozofu Jürgen Habermas'ın dediği gibi: *'Bu düşünceyi sarsıdan rüzgârlar esti. Artık bu mesele sadece akademikle sınırlı kalmayıp siyasetçileri ve köşe yazarlarını da ilgilendirmektedir. Zira bunların hepsi tenvirin veya aydınlatmanın (Enlightenment) fanatik veya aşırı İslam'a karşı savunulması ve korunulması gereken bir kale olarak görmektedirler.'*

Fransız filozof Pascal Bruckner 'birçok kültür' düşüncesinin hatasını; toplumun dağılmasına ve çeşitli değerleri kabul etmek suretiyle birbirlerinden ayrı ve birçok grupların meydana gelmesine yol açacağını söyleyerek haklı olduğunu savundu. Buna da 'ırkçı olmayanların ırkçılığı' adını verdi.

Böylece batı hadaratını savunmak, tenvirin ve yenilikçiliğin değerlerini korumak uğruna 'köktenci tenvir' adı verilen bir akım çıktı. Buna dayanarak laikliği korumak adı altında Fransa'da hicap/Şer'i kıyafet yasaklandı. Alman Başbakanı Angela Merckel Avrupalıların Hıristiyan değerlerini korumak adına fanatik veya aşırı İslamcılara ve demokrasi düşmanlarına karşı cephe almalarına davet etti. Papa Vatikan'ı özel sekreteri George Chayferfain 'Batının Müslümanlaşmasından uyararak Avrupa kimliğine tehlike arzemesi gerekçesiyle İslami değerlere karşı direnmeye davet etti. İtalya'da da daimi kuzey rabıtası partisi ülkede çok sayıda bulunan Müslümanların kovulmalarına atılmalarına davet etti. Hollanda milletvekili Willders'de İslam'dan dönmeyen Müslümanların sınır dışı edilmelerine çağırdı.

Binaenaleyh bu gün 'Ya entegre ol, ya da terk et' sözü ile temsil edilen dikte entegrasyon düşüncesi ve zorunlu asimilasyon politikası güçlü bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bunun anlamı şudur: *'Eğer İslam'ı terk edersen kal, eğer ona bağlı kalırsan ülkeyi terk et.'* Diğer taraftan Müslüman'a geriye tek seçenek kalmıştır, o da kendi özelliklerinden, hadaratından ve kültür özelliklerinden, yani kendi dini olan İslam'dan vazgeçmek, onun benliğini boşaltıp yerine batının ölçü ve kanaatlerine göre başka bir kimlik oluşturmaktır. Zira batı; Müslümanların kendi nizamlarına sadece uymalarını değil, onun değer ve mefhumlarını benimseyip İslam'dan vazgeçmelerini ister. Buna göre o; akide, şeriat, hilafet, Kur'an, Nebi (صلی الله علیه وسلم), ibadet, Arapça, başörtü, nikap/peçe, çocuklara sünnet ettirmek, kurban kesmek, mescidler, imamlar, okullar, bayramlar ve evlilikler gibi dinimizle alakalı olan her şeye amansız bir propaganda sürdürmektedirler. Dolayısıyla ister akide, ister nizam, ister davranış, ister kültür, isterse hadarat olsun, İslam ile alakalı her şey batılı ülkelerde yasaklamak, tahrif etmek ve alay etmek için hedef olarak görülmektedir.

Ey Müslümanlar!

Nebi (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(يأتي على الناس زمان الصابر فيهم على دينه كالقابض على الجمر)

"İnsanlara öyle bir zaman gelecek ki dine –bağlanmaktan dolayı- sabreden kimse kor parçasına sarılan kimsedir." (Tirmizi Enes b. Malik'ten rivayet etti.)

Yine Nebi (صلی الله علیه وسلم) şöyle buyurmuştur:

(ليغشين أمتي من بعدي فتن كقطع الليل المظلم، يصبح الرجل فيها مؤمنا ويمسي كافرا، ويمسي مؤمنا ويصبح كافرا، يبيع أقوام دينهم
بعرض من الدنيا قليل)

“Ümmetimin üzerine öyle fitneler çökecek ki karanlık gecenin parçaları gibidir. Kişi mü'min sabahlar ve kâfir akşamlar. Mü'min akşamlar ve kâfir sabahlar. Bir kısım topluluklar az bir dünya malı pahasına dinlerini satarlar.” (Hakim ibn-i Ömer'den rivayet etti.)

İşte batılı ülkelerde Müslümanlar olarak bizler kimlik sıkıntısını yaşamaktayız. Acaba sabredip kor parçasına sarılacak, kimliğimize bağlanacak, onunla övünecek ve onu koruyacak mıyız? Yoksa az bir dünya malı pahasına dinimizi satacak, kimliğimizden kopup onu kaybedecek miyiz?

Ey Müslümanlar!

Şüphesiz İslam, sahip olduğumuz en değerli şeydir. Eğer onda taviz göstersek kimliğimizden koparırsız, hem dünyayı hem de ahireti kaybederiz. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ. وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ)

“Onlara kendisine ayetlerimizi verdiğimiz kişinin haberini anlat. O, bundan (ayetlerimizden) sıyrılıp-uzaklaşmış, şeytan onun peşine takılmıştı. O da sonunda azgınlardan olmuştu. Eğer Biz dileseydik, onu bununla (ayetlerimizle) yükseltirdik. Ama o yere (dünyaya) yapıştı, heva ve hevasına uydu. Onun misali, üstüne varsan dilini sarkıtıp soluyan, kendi başına bıraksan dilini sarkıtıp soluyan köpeğin durumu gibidir.” (A'raf/175-176)

Ey Müslümanlar!

Şüphesiz İslami bir vecibe olarak bizlerin Allah-u Teâlâ'nın ipine/İslam'a hepimizin sımsıkı sarılmasını, kimliğimizi korumak için çalışmamızı, dinimize, akidemize, yaşam tarzımıza ve değerlerimize bağlanmamızı gerekli kılar. Siz de Allah'a yardım edin ki Allah da size yardım etsin ve ona verdiğiniz sözü tutun/yerine getirin ki O da size vaad ettiklerini versin. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

(وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ)

“Allah, emrinde galip olandır, ancak insanların çoğu bilmezler.” (Yusuf 21)

İrtibat için adresler:

- ❖ **Hizb-ut-tahrir resmi sayfası**

www.hizb-ut-tahrir.org

- ❖ **Hizb-ut-tahrir medya ofisi**

www.hizb-ut-tahrir.info/turkish

www.hizb-ut-tahrir.info/english

www.hizb-ut-tahrir.info/arabic